

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Прољетни круг макроекономских пројекција за 2023 – 2024

Централна банка Босне и Херцеговине очекује знатно јачу економску активност у средњем року, у односу на претходни круг пројекција, али и снажније инфлаторне притиске у 2023. години

Сарајево, 31. 5. 2023. година

Централна банка Босне и Херцеговине очекује знатно јачу економску активност у средњем року, у односу на претходни круг пројекција, али и снажније инфлаторне притиске у 2023. години

Кључни индикатори

- *У овом кругу пројекција трендови у кључним макроекономским варијаблама су непромијењени у односу на пројекције из новембра 2022. године.*
- *Пројекција раста економске активности у БиХ у 2023. години је коригована благо навише, до нивоа од 1,6%, мада и даље указује на знатно успоравање раста, у односу на вишегодишњи просјек. Реални економски раст у 2024. години, тренутно, пројигирамо на 3,2%.*
- *У 2023. години пројигирамо инфлацију од 7,7%, што је за 1,6 процентних поена више у односу на пројекцију из новембра 2022. године. Кључни разлог за ревизију навише је наставак раста цијена хране и темељне инфлације. Већ од другог квартала очекујемо постепено слабљење инфлаторних притисака, до краја пројекцијског периода.*
- *И даље наглашавамо да се економија не налази у класичном пословном циклусу, те да су процијењене вриједности реалног БДП-а, његових компоненти и осталих макроекономских варијабли, изложене изузетно високом степену неизвјесности.*

Централна банка Босне и Херцеговине (ЦББиХ) објављује пројекције кључних макроекономских варијабли за 2023. и 2024. годину. Претходно објављене средњорочне пројекције кључних макроекономских варијабли ЦББиХ (новембар 2022. године), за 2022. годину, износиле су 4,1% за реалну економску активности и инфлацију од 14,4% за 2022. годину, биле су готово једнаке касније објављеним службеним подацима (раст реалног БДП-а од 4% и инфлација од 14%). У односу на претходни круг пројекција, вриједности свих кључних макроекономских варијабли су благо кориговане за 2023. и 2024. годину. Тренутно пројектирамо виши ниво економске активности, али и инфлације у 2023. години.

Табела 1: Пројекције кључних макроекономских агрегата и инфлације

	Први круг пројекција у 2023; мај					Други круг пројекција у 2022; новембар				
	Званични подаци у моменту израде			Пројекције*		Званични подаци у моменту израде		Пројекције*		
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
	Promјене na godišnjem nivou, %									
Реални БДП	-3,3	7,1	4,0	1,6	3,2	-3,2	7,6	4,1	0,9	1,0
Инфлација (индекс потрошачких цјена)	-1,0	2,0	14,0	7,7	2,6	-1,0	2,0	14,4	6,1	3,0
Лична потрошња	-3,5	4,0	4,9	2,5	2,6	-3,2	4,6	4,0	-0,5	2,2
Државна потрошња	1,5	2,9	1,5	1,9	1,6	1,4	3,1	4,0	2,0	1,5
Инвестиције	-8,5	22,4	12,7	6,9	4,3	-8,5	22,4	14,9	6,9	8,6
Извоз	-15,8	24,6	23,9	2,7	4,1	-15,8	24,6	20,7	1,5	5,9
Увоз	-13,4	20,5	24,0	5,8	3,1	-13,4	20,5	21,1	2,9	9,4
	u % BDP-a									
Лична потрошња	71,2	69,1	69,7	71,2	70,8	71,3	69,3	69,6	68,7	69,7
Државна потрошња	19,8	19,1	18,6	18,9	18,6	19,7	18,8	18,9	19,1	19,1
Инвестиције	23,7	27,1	29,3	30,3	30,6	23,8	27,1	29,3	31,0	33,1
Нето извоз	-14,6	-15,1	-18,1	-20,5	-20,0	-14,7	-15,1	-17,8	-18,8	-21,9

Извор: БХАС и ЦББиХ (* Пројекција Канцеларије водећег економисте). При изради првог круга пројекција у 2023. години коришћени су расположиви званични статистички подаци закључно с крајем 2022. године те расположиве информације и подаци високе фреквенције до марта 2023. године. При изради другог круга пројекција у 2022. години коришћени су расположиви званични статистички подаци закључно с другим кварталом 2022. године и расположиве информације и подаци високе фреквенције до половине октобра 2022. године.

Очекивана економска активност је јача у односу на пројекције из 2022. године, али, још увијек, скромна за тренутни ниво развоја

Пројекција раста економске активности је благо коригована навише са 0,9% на 1,6%, мада и надаље пројектирана вриједност указује на знатно успоравање раста (табела 1). Пројекција

економске активности у 2024. години, која је ревидирана навише за чак 2,2 процентна поена, до нивоа од 3,2%, и даље се оцјењује као скромна, имајући у виду ниво развоја земље. Трендови у кључним макроекономским варијаблама су непромијењени у односу на пројекције из новембра 2022. године. Сличан је тренд економске активности наших главних трговинских партнера, што значајно утиче на неке од главних компоненти националних рачуна код нас, првенствено нето извоза, гдје пројигирамо успоравање раста трговинске размјене. Пројигирана виша стопа раста личне потрошње у 2023. години, у односу на претходну пројекцију, је дијелом резултат ревизије службених података. Лична потрошња, која је највећи макроекономски агрегат пројигирана је на 2,5% у текућој години. Очекивање умјереног раста личне потрошње је посљедица високе инфлације и заостајања раста номиналних плата за инфлацијом, иако се раст биљежи за већину дјелатности још од почетка 2022. године. Наставак раста просјечних плата, као и смањење незапослености, се очекује и у пројекцијском периоду, премда су неповољна старосна структура становништва и демографски трендови фактори који континуирано потискују личну потрошњу.

У Европској унији се и даље очекује значајно успоравање економске активности у 2023. години, иако су ниже цијене енергије, смањење ограничења снабдијевања те снажно тржиште рада придонијели умјереном расту у првом кварталу 2023. године. У односу на расположиве информације током израде јесењег круга макроекономских пројекција у ЦББиХ, у ЕУ и њеним највећим чланицама, се не очекује рецесија, а раст реалног БДП-а за 2023. годину је ревидиран навише. Посљедично, очекивања снажније стране потражње су се позитивно одразила и на пројекције економске активности у БиХ. Ризици по економски раст у ЕУ и надаље су наглашени, с обзиром на неизвјесност у погледу развоја геополитичке нестабилности, растуће ризике рањивости у финансијском систему и устрајну инфлацију, што би могло подстаћи даљњи раст каматних стопа и имати негативан утицај на кретање расположивог дохотка и потрошњу.

Инфлација за 2023. годину је ревидирана навише, до нивоа од 7,7%

Након што је у 2022. досегнула врхунац од 14%, инфлација мјерена индексом потрошачких цијена пројигирана је на 7,7% у 2023. години, што је за 1,6 процентних поена више од вриједности из претходне пројекције. Званична инфлација у првом кварталу 2023. износила

је 12,4%, а очекујемо да ће се постепено смањивати током пројекцијског хоризонта. Повећање стопе инфлације у односу на претходни круг пројекција засновано је на наставку раста цијена хране, за које се очекује да буду више за 12,0% на годишњем нивоу у 2023. години, као и расту темељне инфлације. Пројигцирани раст цијена енергената у текућој години износи 1,7%. У периоду када се биљежи пад цијена енергената, инфлаторни притисци су ипак и даље значајни због врло израженог раста темељне инфлације. Значајно повећање темељне инфлације указује да укупна инфлација у БиХ није висока искључиво због шокова у цијенама роба којима се тргује на међународним тржиштима.

Објаву резултата наредног круга средњорочних макроекономских пројекција, за период 2023–2025. година, са евентуалном ревизијом годишњих пројекција кључних макроекономских варијабли за 2023. и 2024. годину, планирамо за новембар 2023. године. Брзе процјене економске активности и инфлације, које могу наговјештавати смјер и интензитет корекција средњорочних пројекција реалног БДП-а и инфлације, објављиваћемо крајем квартала.